LÃNH ĐẠO VÀ QUẢN TRỊ CÔNG TRONG KỶ NGUYÊN SỐ

TỪ NGHỊ QUYẾT TRUNG ƯƠNG ĐẾN HÀNH ĐỘNG CỦA ĐỊA PHƯƠNG

Học viện Chính phủ số | TP. Hồ Chí Minh | 3-11-2025

Vũ Thành Tự Anh
Trường Chính sách công và Quản lý Fulbright

Chủ đề thảo luận

1. Bối cảnh quốc gia: Thập niên quyết định 2025–2035

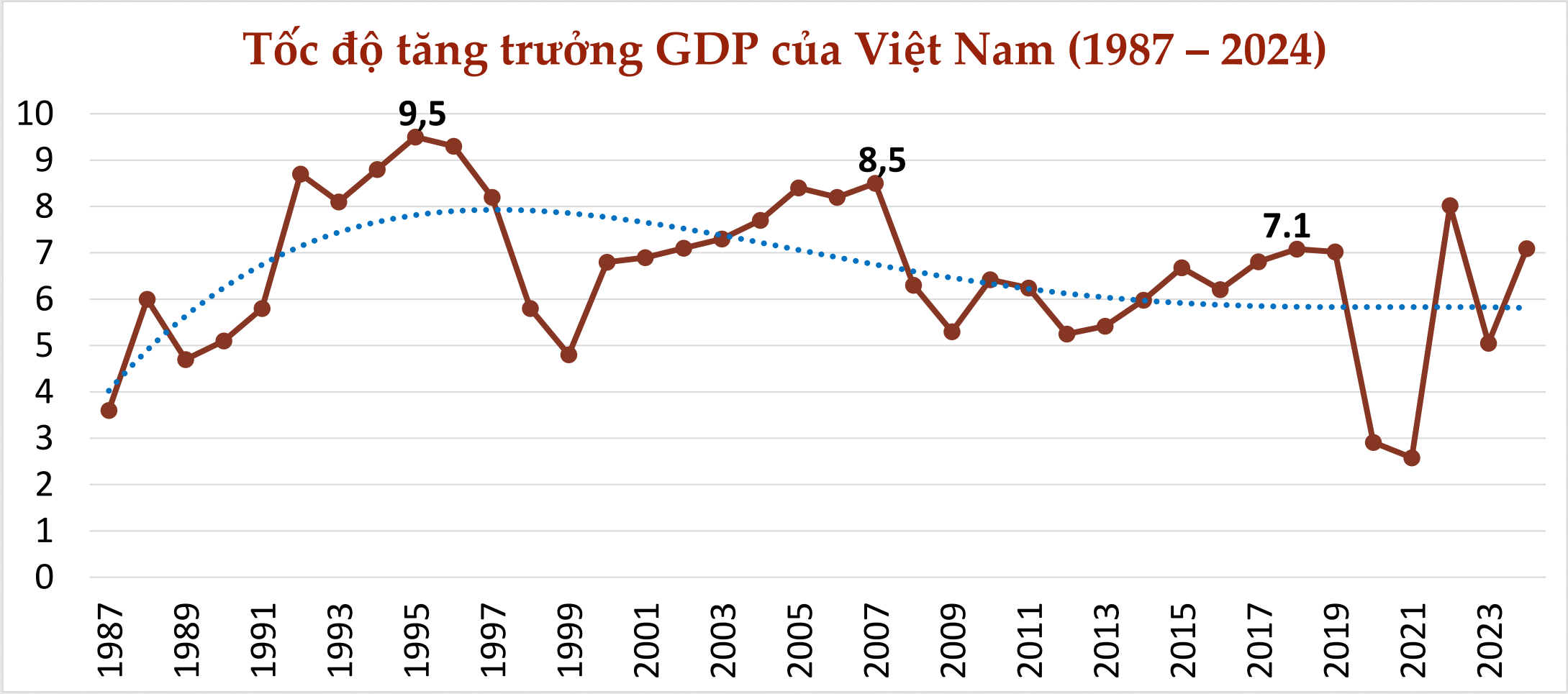
2. "Bộ ngũ nghị quyết" và các cơ hội – thách thức của địa phương

3. Từ nghị quyết của Trung ương đến hành động của địa phương

§1. Bối cảnh quốc gia

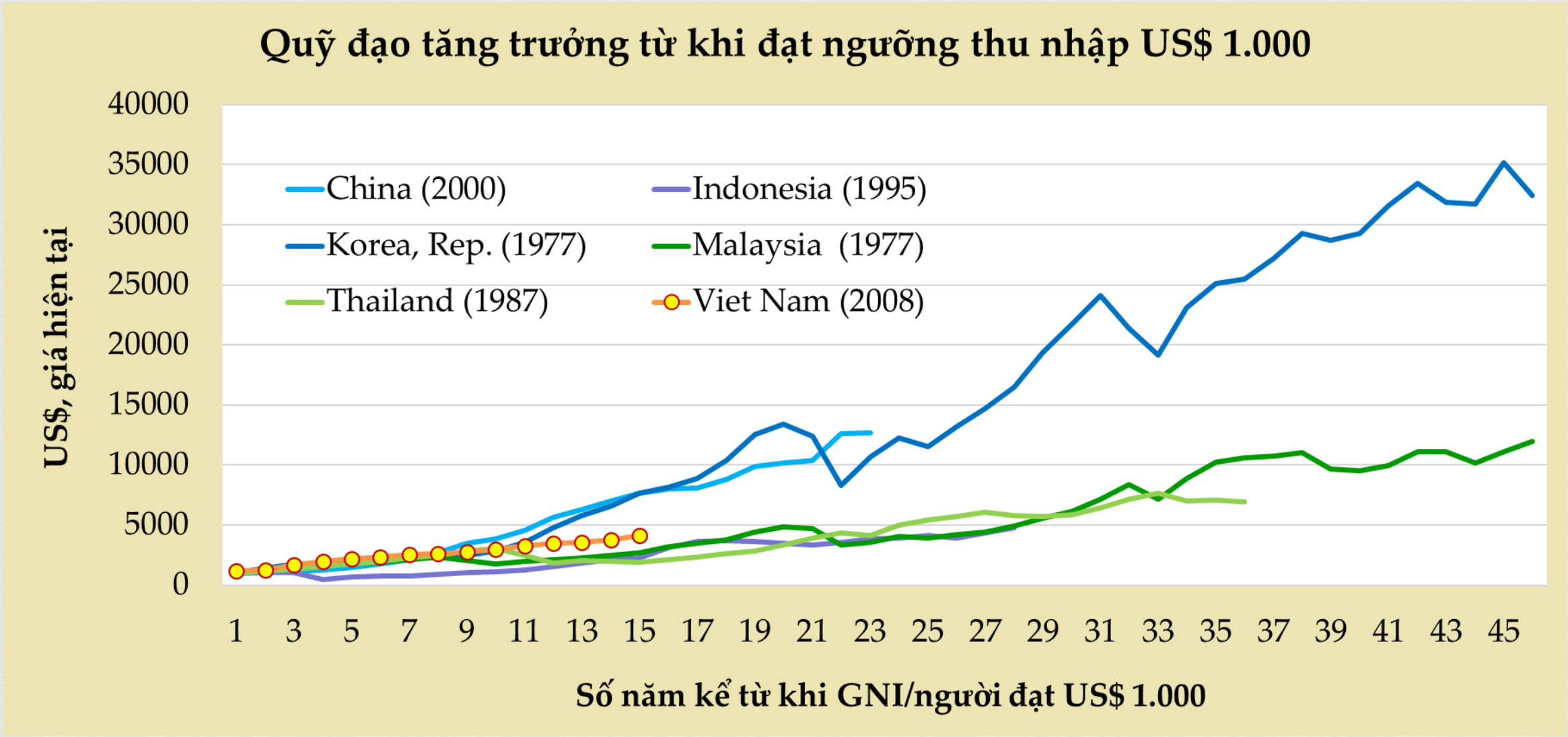
Thập niên quyết định 2025–2035

Mục tiêu tăng trưởng 2 chữ số sv. tốc độ tăng trưởng đang ở mức 6-7% và có xu hướng giảm dần

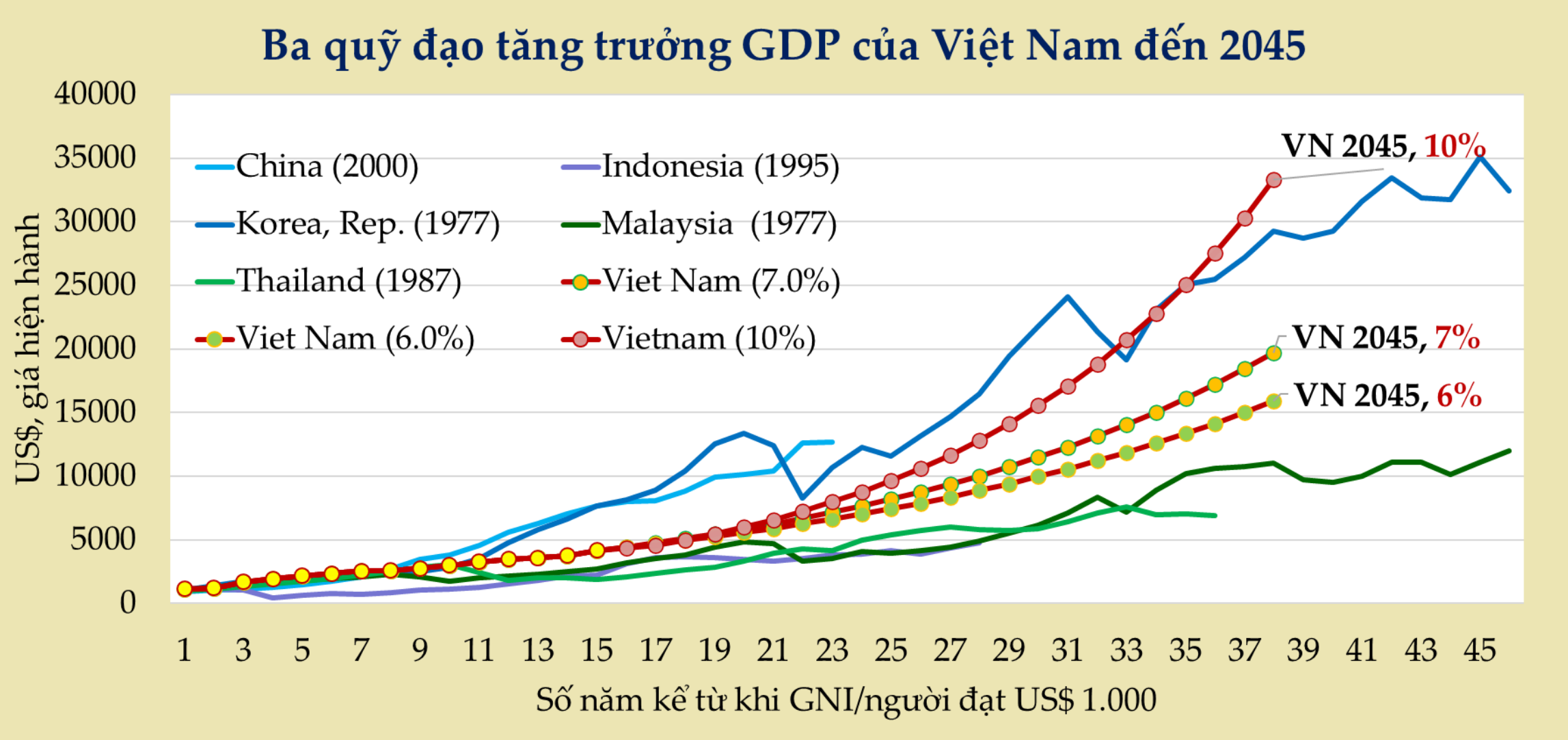
Nguồn: Tổng cục Thống kê

Việt Nam: Đi theo con đường Đông Bắc Á hay Đông Nam Á?

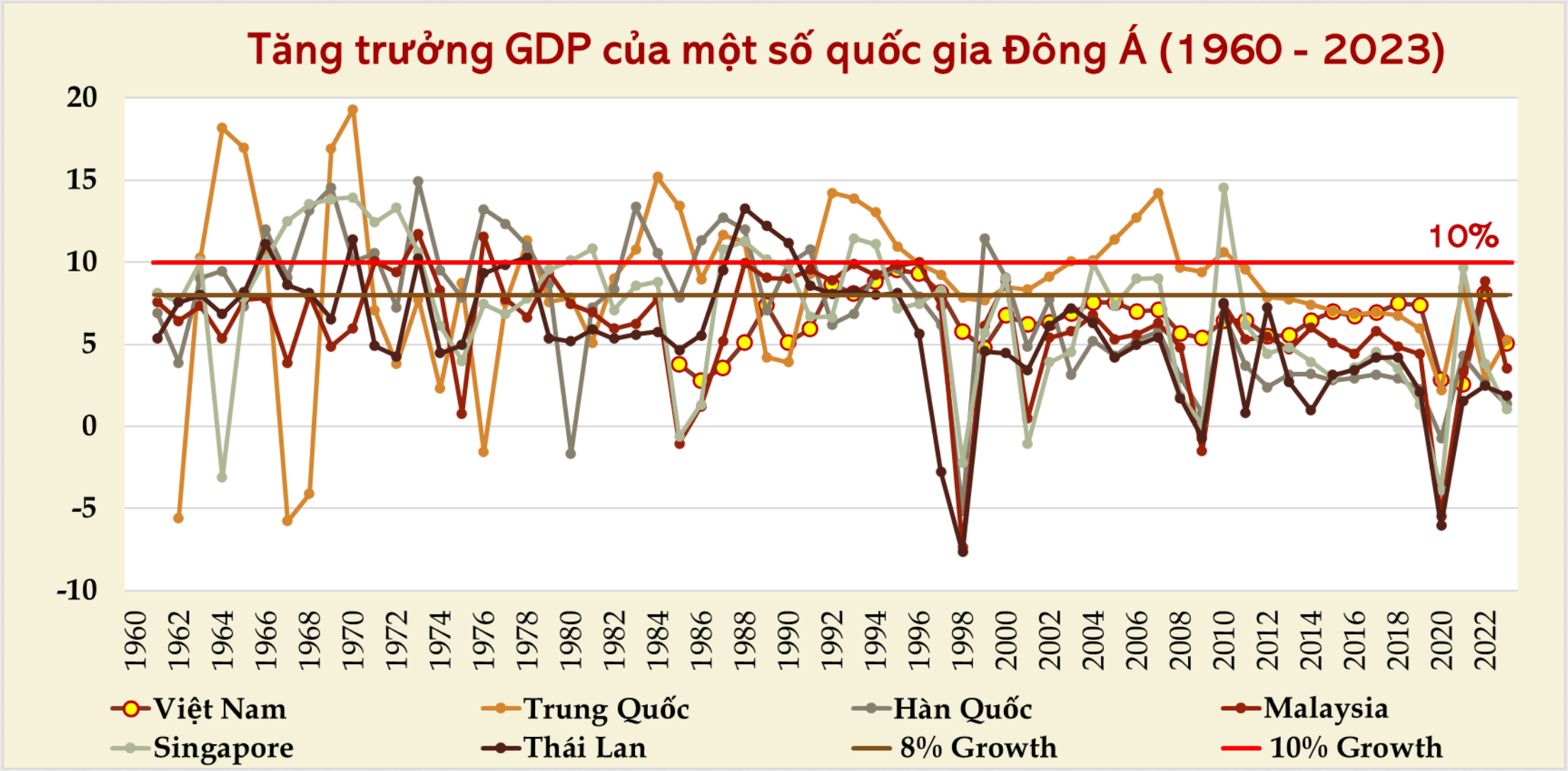
Nguồn: WB, World Development Indicators

Khát vọng 2045 của Việt Nam

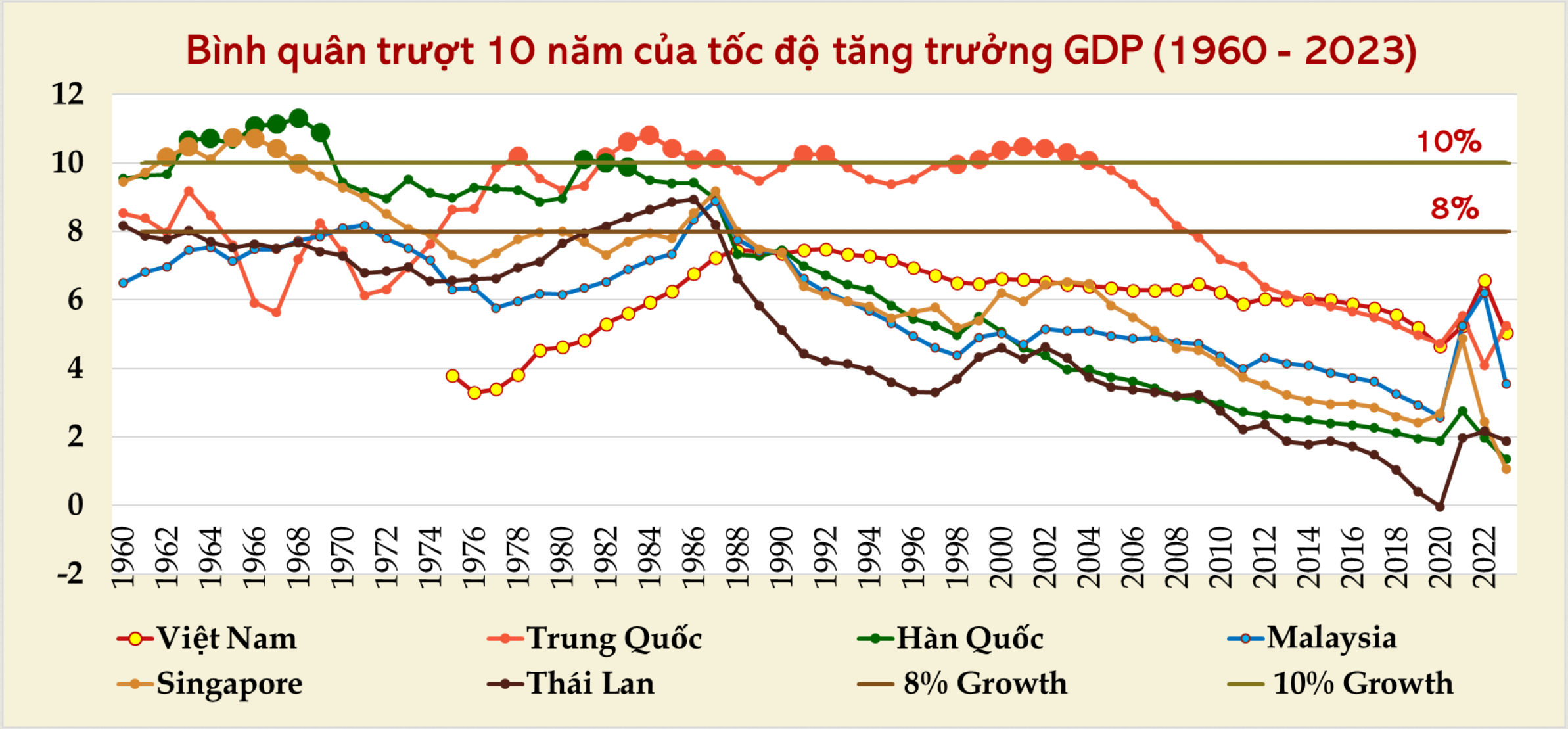
Nguồn: WB, World Development Indicators

Tăng trưởng 2 chữ số không hề hiếm ở Đông Bắc Á, nhưng hầu như năm ngoài tầm với của Đông Nam Á (trừ Singapore)

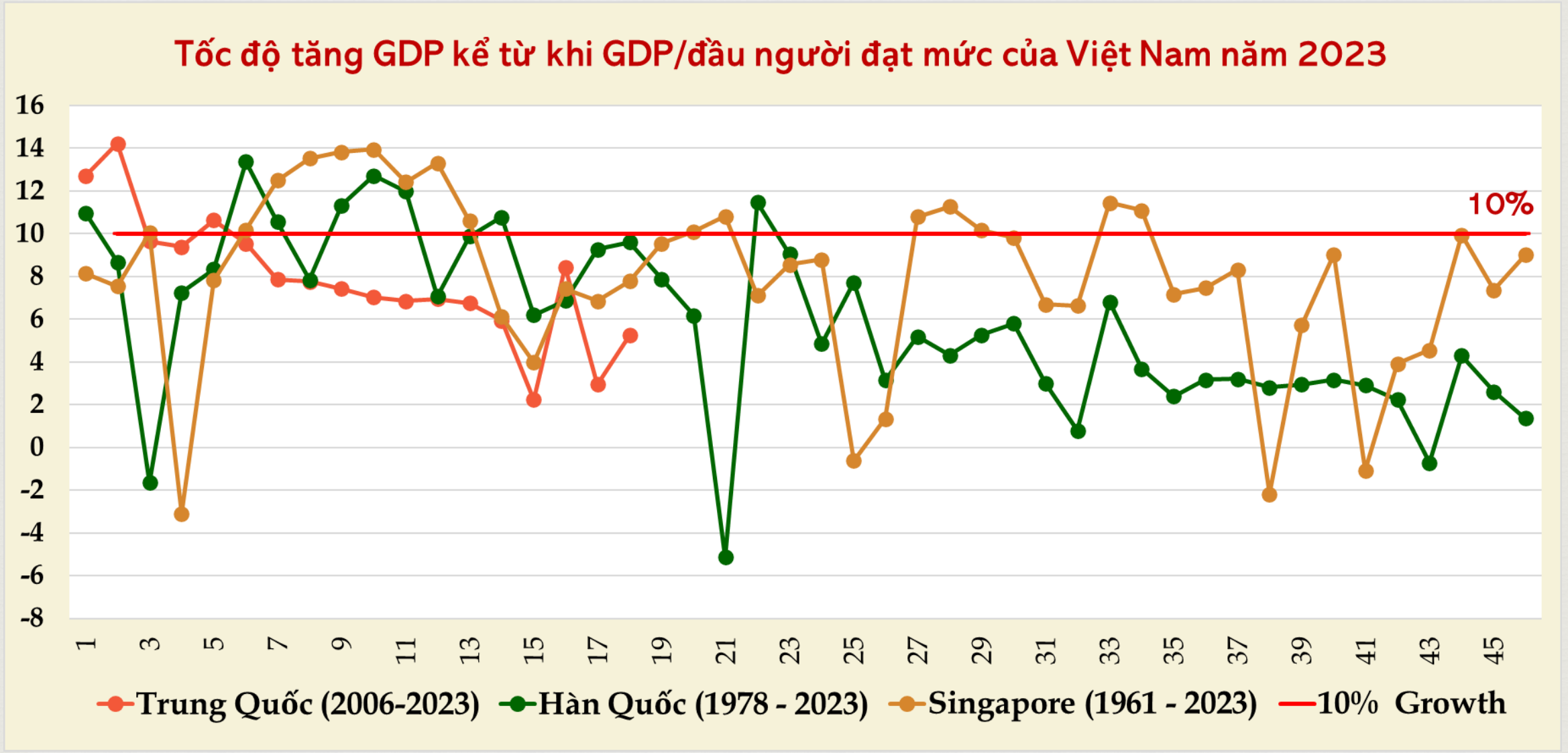
Nguồn: WB, World Development Indicators

Nhưng ngay cả với Đông Bắc Á, chỉ **rất ít nước**, trong **rất ít năm**, duy trì được tăng trưởng GDP bình quân **trên 10%** từ 10 năm trở lên

Nguồn: WB, World Development Indicators

Cuối cùng, chỉ có Singapore và Hàn Quốc duy trì được tăng trưởng 10% sau khi GDP/đầu người vượt qua mức của VN hiện nay

Nguồn: WB, World Development Indicators

Chuyển hóa cơ cấu là chìa khóa cho tăng trưởng cao

	Hàn Quốc 1960s-1980s	Đài Loan 1960s-1980s	Trung Quốc 1980s-2000s	Malaysia 1970s-1990s	Thái Lan 1980s-1990s	Indonesia 1970s-1990s
Chuyển hóa cơ cấu						
Công nghiệp hóa	Rất cao	Rất cao	Rất cao	Cao	Cao	Trung bình
Đô thị hóa	Rất cao	Cao	Rất cao	Cao	Cao	Trung bình
Đa dạng hóa	Rất cao	Rất cao	Cao	Cao	Cao	Trung bình
Chất lượng thể chế	Cao	Cao	Trung bình	Trung bình	Trung bình	Thấp
Năng lực chính phủ	Rất cao	Rất cao	Cao	Trung bình	Trung bình	Thấp
Vốn con người	Rất cao	Rất cao	Cao	Trung bình	Trung bình	Thấp
Nâng cấp chuỗi giá trị	Rất cao	Rất cao	Cao	Trung bình	Trung bình	Thấp
Một số điều kiện cần khác						
Ổn định vĩ mô	Cao	Cao	Trung bình	Trung bình	Trung bình	Thấp
QL tài chính cẩn trọng	Cao	Cao	Trung bình	Trung bình	Trung bình	Thấp
Môi trường thuận lợi	Cao	Cao	Cao	Cao	Cao	Trung bình

Thách thức và thuận lợi cho tăng trưởng của Việt Nam

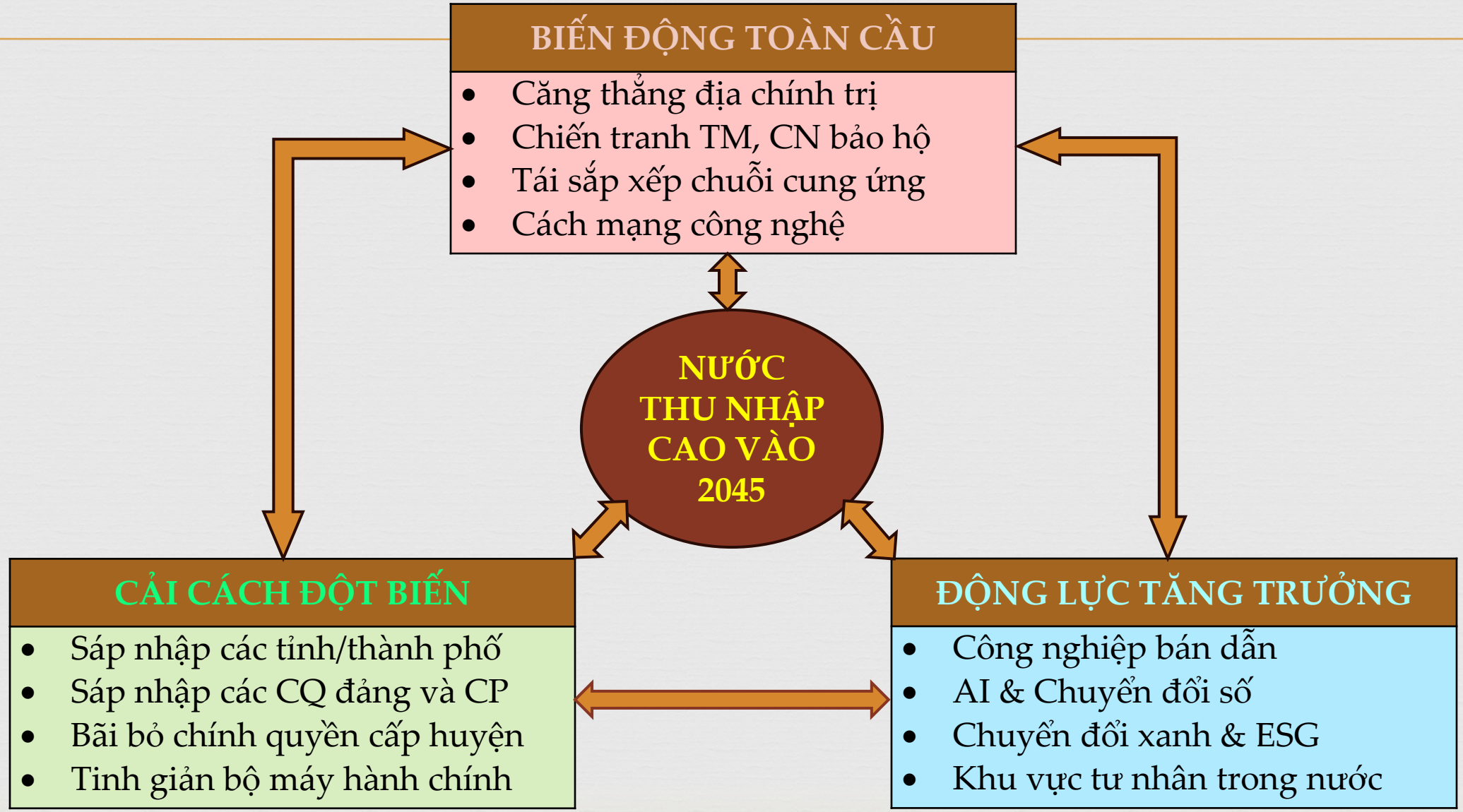
THÁCH THỨC

- ***Tốc độ tăng trưởng*** trung bình giảm liên tục trong 3 thập niên gần đây
- ***Già hóa dân số*** và sự tăng trưởng chậm lại của lực lượng lao động
- Tốc độ tăng trưởng ***năng suất*** bất cập so với mục tiêu tăng trưởng
- Tốc độ ***chuyển dịch cơ cấu*** chậm so với mục tiêu tăng trưởng
- ***Chất lượng thể chế và quản trị*** quốc gia thấp so với mục tiêu tăng trưởng
- ***Giáo dục, R&D, đổi mới sáng tạo*** đều bất cập so với mục tiêu tăng trưởng

THUẬN LỢI

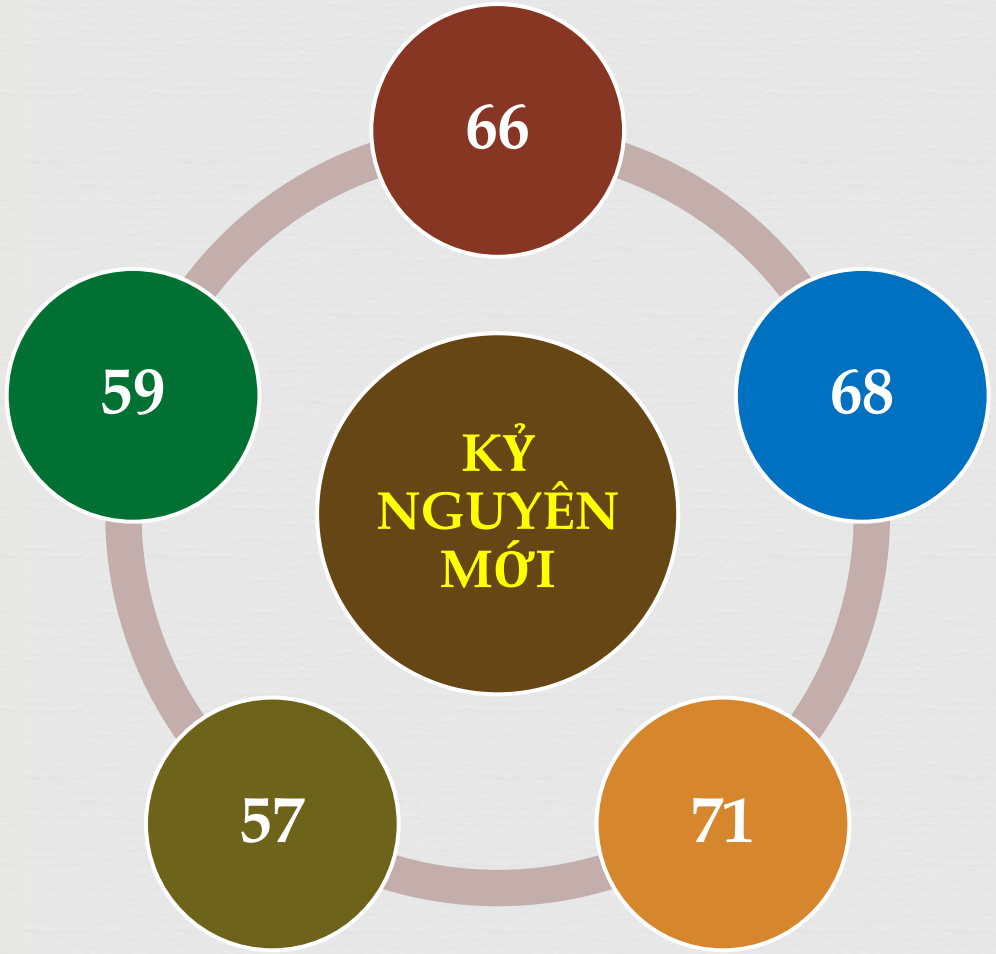
- Ổn định chính trị và ***quyết tâm cải cách*** mạnh mẽ
- ***Kỷ nguyên đột phá công nghệ*** mở ra vô vàn cơ hội tăng năng suất
- ***Dư địa để chuyển hóa cơ cấu*** vẫn còn nhiều (đô thị hóa, công nghiệp hóa …)
- ***Dư địa tăng trưởng lớn*** ở các trụ cột mới (kinh tế số, đô thị hóa, công nghiệp công nghệ cao, cơ sở hạ tầng hiện đại v.v.)
- ***Vị trí địa chiến lược*** thuận lợi và hội nhập sâu rộng

Những cải cách và mục tiêu đầy tham vọng trong bối cảnh biến động toàn cầu

§2. “Bộ ngũ nghị quyết”
và các cơ hội – thách thức của địa phương

Tư duy đổi mới xuyên suốt trong "Bộ ngũ nghị quyết"

- **Yếu lĩnh**: Năng suất là then chốt, KH-CN và GD-ĐT là nền tảng, KTTN là động lực
- **Nhà nước**: Từ "quản lý" sang "phục vụ".
- **Thị trường**: Từ "tìm kiếm địa tô" sang "cạnh tranh sáng tạo".
- **Quản trị**: Từ "phân mảnh, cát cứ" sang "tích hợp, đồng bộ".
- **Lấy doanh nghiệp, người dân làm trung tâm, chủ thể của phát triển**.

CHỈ CÓ KHOA HỌC, CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO MỚI LÀ CON ĐƯỜNG GIÚP CHÚNG TA BẮT KỊP, TIẾN CÙNG, BỨT PHÁ VÀ VƯỢT LÊN CHÍNH CHÚNG TA VÀ THẾ GIỚI

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM

Phát biểu tại buổi gặp mặt đại biểu trí thức, nhà khoa học toàn quốc ngày 30/12/2024

Thách thức mới đối với chính sách công

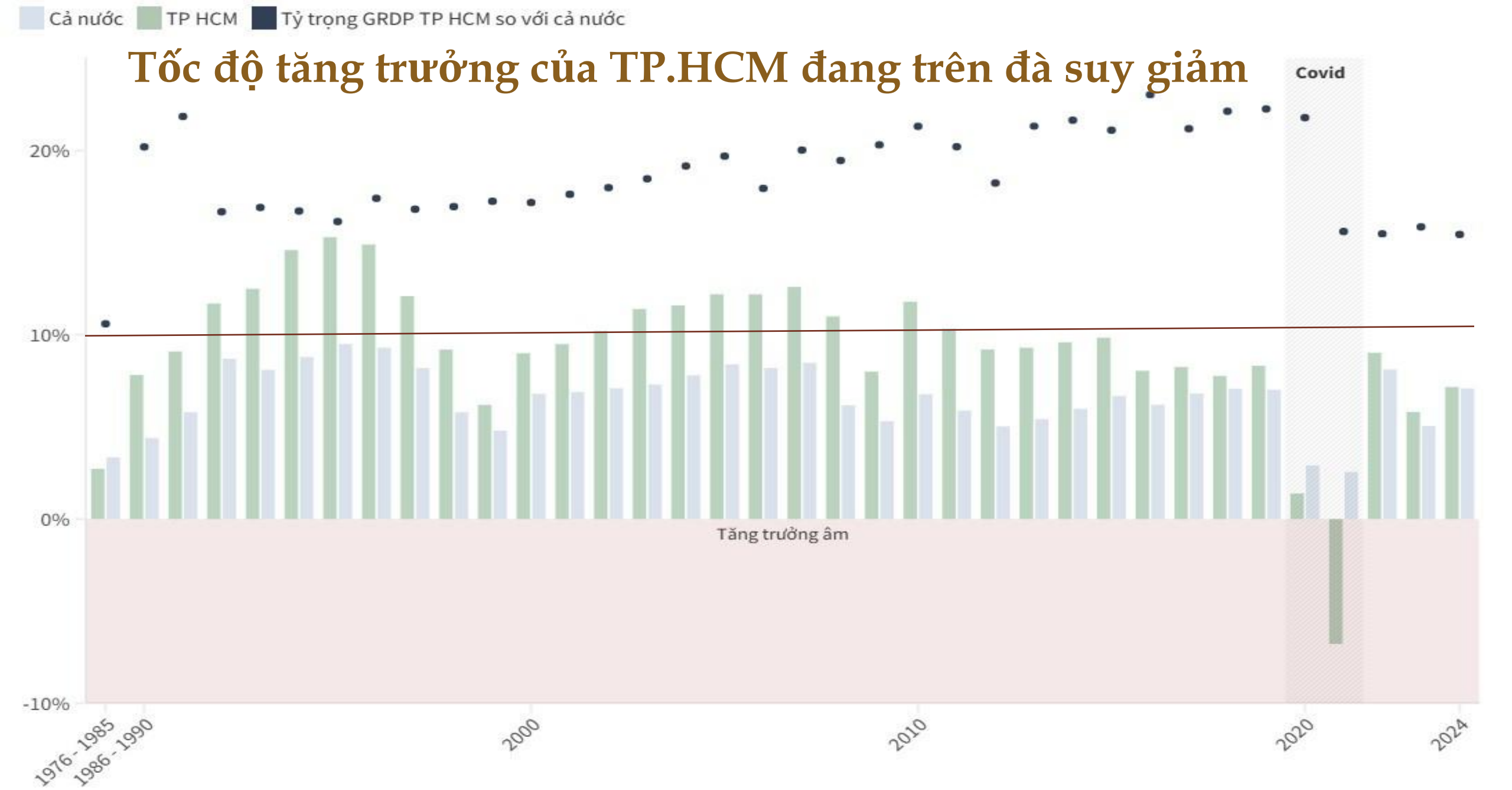
- Hiểu, theo kịp và có chính sách phù hợp nhằm **tận dụng** và **phát triển công nghệ mới**
  - Thúc đẩy đổi mới sáng tạo và sử dụng công nghệ mới (tiếp nhận & cải tiến)
  - Chuẩn hóa và chế tài tiêu chuẩn công nghệ
  - Đầu tư vào R&D và vốn con người
  - Điều tiết việc sử dụng và khai thác công nghệ mới …
- Hiểu, theo kịp và có chính sách phù hợp nhằm **hạn chế tác động tiêu cực**
  - Bảo vệ người sử dụng và thông tin cá nhân
  - An toàn và bảo mật thông tin
  - Đạo đức AI
  - Hạn chế tác động của phân cực số (digital divide) …

Cơ hội mới đối với chính sách công

- Thúc đẩy chuyển đổi tư duy, hệ thống, năng lực và chính sách để thích nghi với bối cảnh đột biến công nghệ
- Đột phá công nghệ cũng mang lại "bộ công cụ" mới đầy quyền năng để giải quyết các bài toán chính sách công
- Tăng cường quản trị công (công khai, minh bạch, đáp ứng, trách nhiệm giải trình …)
- Cải thiện chất lượng quản lý công
  - Nâng cao trải nghiệm và sự hài lòng của người sử dụng dịch vụ công;
  - Tăng cường hiệu quả của thực thi chính sách;
  - Quản lý, sử dụng, phân bổ các nguồn lực, nguồn tài nguyên hiệu quả hơn)

§3. Từ nghị quyết của Trung ương đến hành động của địa phương

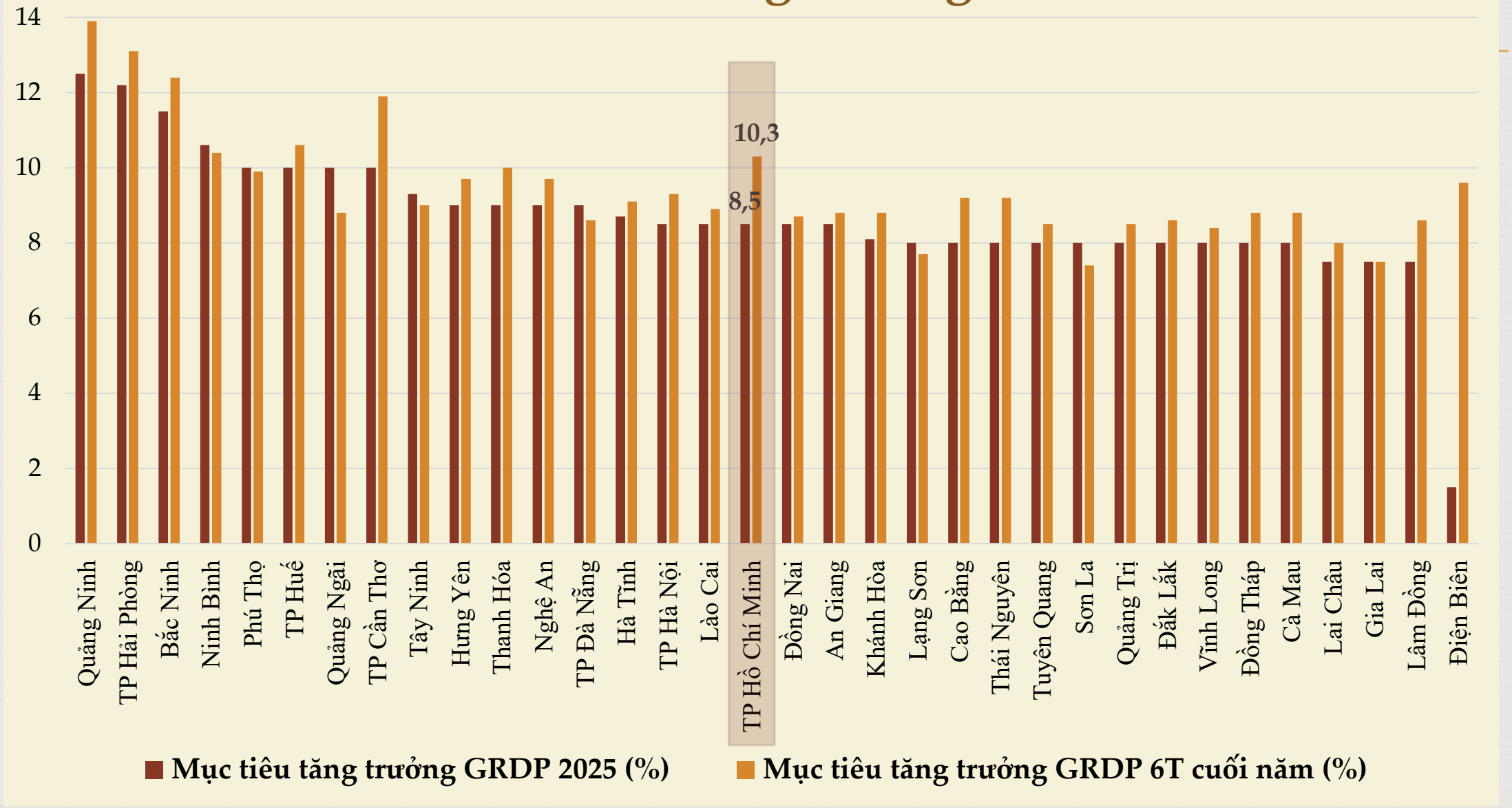
Tốc độ tăng trưởng của TP.HCM đang trên đà suy giảm

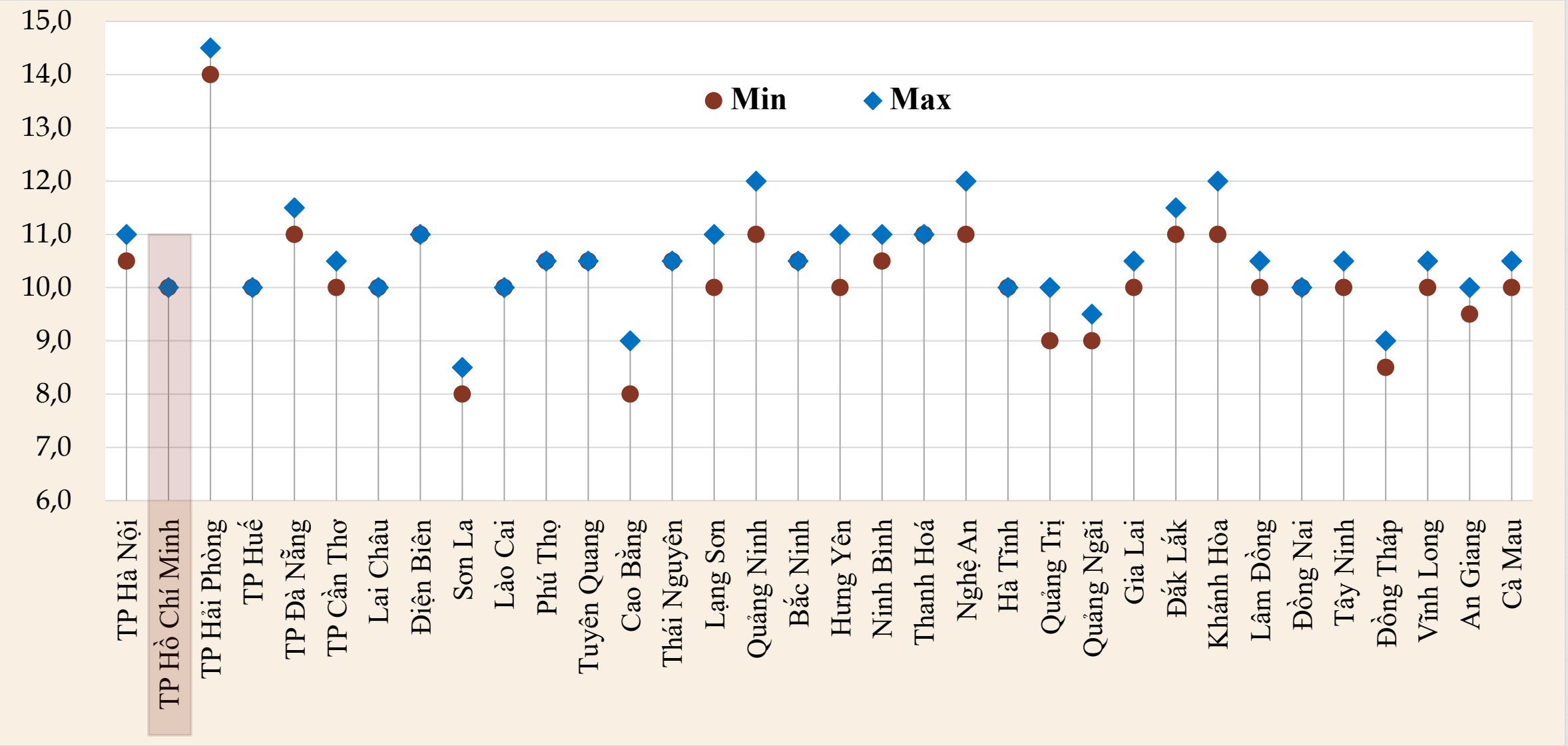
Nguồn: Cục Thống kê; Chi cục Thống kê TP HCM

VNEXPRESS

Mức "khoán tăng trưởng" 2025

Mức "khoán tăng trưởng" 2026 - 2030

Câu hỏi trọng tâm cho lãnh đạo địa phương

- Mục tiêu **phát triển** của địa phương là gì?
- Động lực phát triển chính của địa phương là gì?
- Chiến lược để thúc đẩy các động lực này, nhờ đó đạt mục tiêu phát triển?
- Cần thay đổi gì trong tư duy và hành động của lãnh đạo?
- Cần thay đổi gì trong phương thức quản lý và điều hành?
- Làm sao chuyển nghị quyết thành hành động đo lường được?

Chất lượng không khí tại Việt Nam

Chỉ số chất lượng không khí (AQI*) và ô nhiễm không khí PM2.5 tại Việt Nam

Cập nhật mới nhất lúc 10:25, Th12 17

XẾP HẠNG THÀNH PHỐ THEO AQI* TRỰC TIẾP

Xếp hạng thành phố ô nhiễm nhất tại Việt Nam theo thời gian thực

#	CITY	AQI* MỸ
1	Hà Nội, Hanoi	215
2	Tây Hồ, Hanoi	211
3	Thành Phố Thái Nguyên,...	189
4	Hai BàTrưng, Hanoi	175
5	Hải Phòng, Thanh Pho H...	144
6	Thu Duc, Hồ Chí Minh	121
7	Thành phố Hồ Chí Minh,...	99
8	Con Son, Tỉnh Ba Ria-Vu...	68
9	Thành Phố Hạ Long, Tin...	52

10:25, Th12 17 (Giờ địa phương)

XEM XẾP HẠNG AQI* THẾ GIỚI

TỔNG QUAN

Việt Nam ô nhiễm như thế nào?

2023 Chất lượng không khí trung bình

Con số đáng báo động về tỷ lệ ung thư ở TPHCM

Diệu Linh • Chủ nhật, 12/10/2025 - 06:28

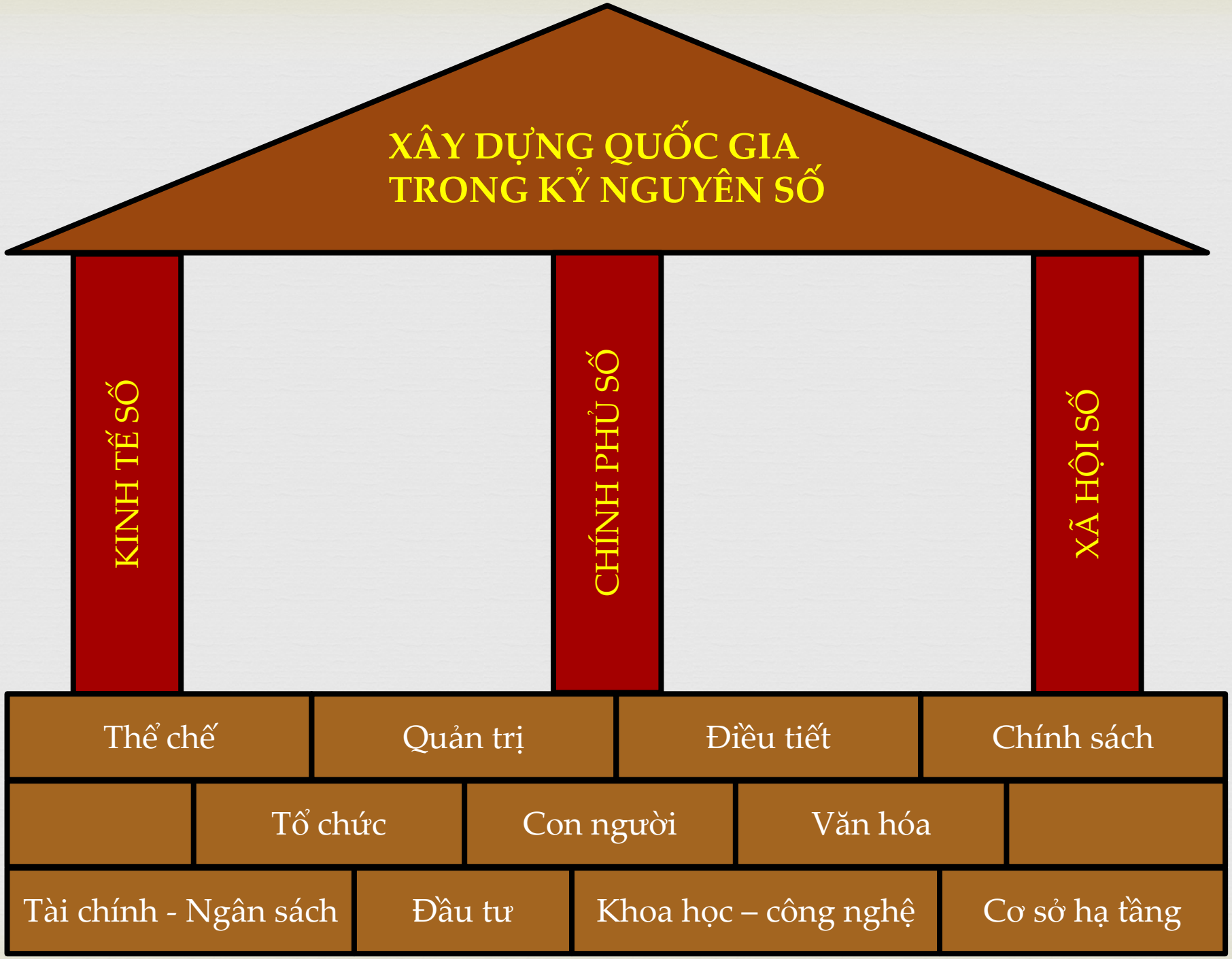
00:00/02:42

(Dân trí) - Theo báo cáo mới nhất, số ca tử vong do ung thư tại TPHCM chiếm khoảng hơn 10% tổng số ca của cả nước, phản ánh gánh nặng ngày càng lớn của căn bệnh này.

Ngập lụt ở Thái Nguyên

XÂY DỰNG QUỐC GIA
TRONG KỶ NGUYÊN SỐ
KINH TẾ SỐ
CHÍNH PHỦ SỐ
XÃ HỘI SỐ
Thể chế
Quản trị
Điều tiết
Chính sách
Tổ chức
Con người
Văn hóa
Tài chính - Ngân sách
Đầu tư
Khoa học – công nghệ
Cơ sở hạ tầng

© VTTA

Bốn trụ cột của Khung kỹ năng

Chuyển đổi số trong Quản lý nhà nước

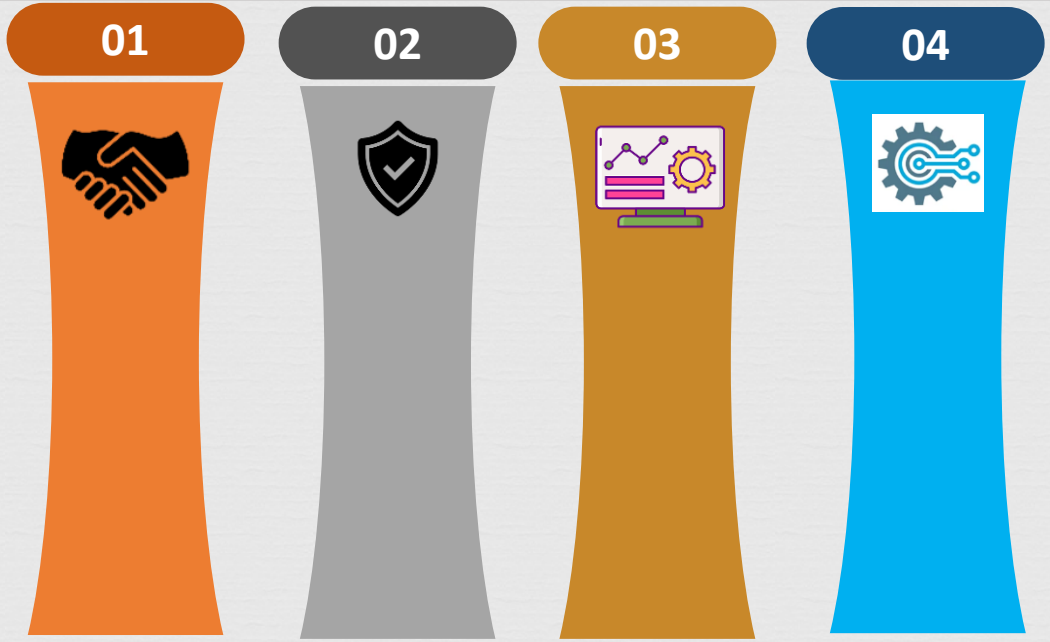
Nhà ‘quán quân’ Chuyển đổi số trong QLNN

Lãnh đạo

- Lãnh đạo chuyển đổi
- Chính phủ mở
- Lãnh đạo công nghệ số
- Suy nghĩ hệ thống

Pháp lý, Bảo mật & Đạo đức

- Các rủi ro từ công nghệ số
- Quyền riêng tư và an ninh
- Các khung pháp lý và đạo đức

Đổi mới sáng tạo

- Thiết kế dựa trên người dùng
- Thiết kế theo vòng lặp
- Xác định vấn đề & xây dựng giải pháp
- Quản lý quy trình và chất lượng

Sử dụng dữ liệu

- Hiểu biết cơ bản về dữ liệu
- Phân tích và khai thác dữ liệu
- Quyết định dựa trên dữ liệu

Các kỹ năng mềm

Khả năng thích nghi, Hợp tác, Giao tiếp

Xây dựng chính quyền số cấp cơ sở

- **Thực trạng cấp chính quyền phường/xã**: Năng lực (nhân lực, nguồn lực, động lực, cơ sở hạ tầng công nghệ) của cấp phường/xã còn yếu và thiếu
  - Trước đây ít được chú trọng đầu tư và nâng cao năng lực.
  - Nay phải gánh thêm nhiều trọng trách mới trong thời gian ngắn.
  - Thiếu đội ngũ cán bộ có kỹ năng số và quản trị dữ liệu.
  - Quy trình quản lý chưa định hình, "vừa chạy vừa xếp hàng"
  - CSHT công nghệ yếu và manh mún, phụ thuộc vào tỉnh hoặc sở ngành
  - Nguồn tài chính và đầu tư eo hẹp, thấp hơn nhiều so với nhu cầu.

Luật Chuyển đổi số: Hàm ý với CQ phường – xã

- **Thay đổi mô hình quản lý và phương thức làm việc**
  - **Quản lý dựa trên dữ liệu**: mọi hoạt động đăng ký, quản lý hộ tịch, đất đai, an sinh, … đều được thực hiện và lưu vết trên **nền tảng số dùng chung**.
  - **Quy trình xử lý hồ sơ** được **chuẩn hóa, số hóa và đo lường tự động**.
- **Tăng trách nhiệm giải trình và phục vụ người dân**
  - Người dân **chỉ cung cấp thông tin một lần**, không nộp lại giấy tờ trong CSDL QG
  - Chất lượng phục vụ được **đo lường trực tuyến**, phản hồi và đánh giá công khai.
- **Nâng cao yêu cầu về năng lực và kỷ luật công vụ**
  - Cán bộ phường phải có **"năng lực số"**: hiểu, vận hành và khai thác dữ liệu, phối hợp qua các nền tảng số.
  - Cơ chế vận hành mới đòi hỏi **an ninh dữ liệu, bảo vệ thông tin cá nhân.**

Chuyển đổi số ở phường – xã: Nên bắt đầu từ đâu?

- **Xây dựng năng lực** về dữ liệu và dịch vụ công trực tuyến.
- **Tập trung** giải quyết các thủ tục hành chính phổ biến nhất.
- Xây dựng "**hạt nhân số**" làm đầu mối hỗ trợ chuyển đổi số.
- **Đào tạo/đào tạo lại cán bộ** về kỹ năng sử dụng và khai thác dữ liệu.
- **Vai trò hỗ trợ của Chính quyền Thành phố**:
  - Hỗ trợ kỹ thuật và cơ sở hạ tầng cho phường/xã trong giai đoạn đầu.
  - Xây dựng nền tảng số dùng chung để phường/xã chỉ cần "plug-in".
  - Phân cấp nhưng đi kèm hướng dẫn và quản trị dữ liệu tập trung.
  - Thử nghiệm mô hình chính quyền số cấp cơ sở phù hợp từng địa phương.

Chuyển đổi số ở phường – xã: Các bước tiếp theo

- **Xây dựng nền tảng dữ liệu địa phương**
  - **Rà soát thủ tục hành chính** và **lập bản đồ dữ liệu**: đất đai, hộ tịch, y tế, giáo dục, hộ nghèo, an ninh trật tự v.v.
  - **Làm sạch, chuẩn hóa, số hóa** dữ liệu và **kết nối với CSDL QG** (dân cư, đất đai ...)
- **Phát triển năng lực và văn hóa số cho cán bộ**
  - **Tập huấn các kỹ năng số cơ bản** (xử lý dữ liệu, pháp lý, bảo mật, an ninh mạng)
  - Xây dựng **văn hóa dữ liệu**: quyết định, báo cáo, khen thưởng dựa trên dữ liệu.
- **Cải thiện dịch vụ công và tương tác với người dân**
  - Tăng số lượng và chất lượng **DVC trực tuyến toàn trình**.
  - Dùng mạng xã hội hoặc Zalo OA chính thức để thông tin, phản hồi nhanh và tiếp nhận phản ánh hiện trường.

XIN CẢM ƠN!

Vũ-Thành Tự-Anh
Fulbright School of Public Policy and Management
E-Mail: anh.vu@fulbright.edu.vn